

[Udenrigsministeren.]

førsteminister, viste sagen stor interesse, men fandt ikke, at tiden var moden til at skabe et sådant europæisk parlament. Den britiske regering så derimod gerne et europæisk ministerråd oprettet, hvis medlemmer skulle mødes med regelmæssige mellemrum og stemme efter mandat. Det var den britiske regerings opfattelse, at et egentligt europæisk parlament ikke ville få tilstrækkelig indflydelse og vægt. Den britiske regering foretrak derfor et lille, handlekraftigt organ udpeget af vedkommende regeringer.

De franske synspunkter kom til udtryk under forhandlinger i den franske nationalforsamling i august 1948, hvor man tog til orde for et egentligt europæisk parlament, hvis medlemmer skulle repræsentere folkenes meninger.

En sådan europæisk folkelig repræsentation skulle skabes derved, at medlemmerne af forsamlingen blev valgt af deltagerlandenes parlamenter eller eventuelt ved direkte folkevalg. Repræsentanterne skulle stå frit under forsamlingens forhandlinger og afstemninger og ikke være bundet af mandat fra vedkommende lands regering.

Også den danske regering havde lejlighed til at drøfte disse problemer.

Den 27. august 1948 havde statsministeren besøg af en deputation fra den danske Europakomité, der overrakte ham teksten til de på Haag-kongressen i maj 1948 vedtagne resolutioner. Således som jeg omtalte i det andet høje ting under finanslovdebatten den 2. november 1948, foranledigede regeringen, at planerne blev drøftet på det nordiske udenrigsministermøde i Stockholm den 8.—9. september 1948. I det efter mødet udsendte communiqué hedder det bl. a. — jeg beder den højtærede formand om tilladelse til et citat —:

„Under konferencen behandledes endvidere, ligeledes på dansk initiativ, de resolutioner, som vedtoges på Europa-kongressen i Haag i maj dette år. Udenrigsministrene, som var enige om ønskeligheden af at fremme samarbejdet mellem de europæiske lande på forskellige områder, var af den opfattelse, at en europæisk gruppe indenfor Den interparlamentariske Union ville være et egnet forum til drøftelse af, hvorledes dette samarbejde kan føres videre.“

Imidlertid var hele spørgsmålet om dannelsen af et forenet Europa blevet indbragt for Bruxellesmagternes konsultative råd, som den 26. oktober 1948 vedtog at nedsætte en

særlig komité; der skulle overveje, hvad der kunne gøres til sagens fremme.

Komiteen afgav beretning efter at have holdt afsluttende møder i Paris i dagene 18.—20. januar 1949. På grund af forskellighederne i den franske og den britiske opfattelse lykkedes det ikke at opnå enighed om en fælles indstilling. Rapporten indeholdt derfor såvel en flertalsindstilling som et særligt forslag fra den britiske delegation. Det var dog lykkedes at nærme de to synspunkter så meget til hinanden, at der i begge forslag var regnet med dannelsen både af et ministerudvalg i overensstemmelse med den britiske tanke og af en rådgivende forsamling i overensstemmelse med den franske tanke.

Rapporten kom til behandling på Bruxellesmagternes konsultative råds møde i London den 27.—29. januar 1949. I rådet opnåedes enighed om, at der skulle dannes et europæisk råd bestående af et ministerudvalg, hvis møder ikke skulle være offentlige, og af et rådgivende organ, hvis møder skulle være offentlige. Det konsultative råd besluttede endvidere at indbyde andre europæiske lande til at deltage i forhandlinger om oprettelsen af et europæisk råd.

Sagen blev derefter overgivet Bruxellesmagternes permanente kommission med henblik på udarbejdelsen af et mere detaljeret forslag til gennemførelse af de foreliggende planer.

Kommissionen tilvejbragte et forslag, der var egnet til at vinde almindelig tilslutning, men måtte erkende, at en endelig beslutning først kunne tages, når sagen var drøftet på en konference, i hvilken man håbede, at andre europæiske lande ville deltage.

Med dette forbehold fremsatte kommissionen i begyndelsen af februar i år et forslag, der bibeholdt tanken om, at Det europæiske Råd skulle bestå af et ministerudvalg og en rådgivende forsamling.

Disse planer kom, som det var naturligt, til drøftelse på det nordiske udenrigsministermøde i Oslo den 28. januar 1949, hvor man var enig om i princippet at stille sig positivt til tanken, men iøvrigt at afvente forslag fra de stater, som havde taget initiativet, før man nærmere definerede sit standpunkt.

Efter at regeringen underhånden gennem den herværende britiske ambassadør var blevet gjort bekendt med kommissionens forslag og havde tilkendegivet sin interesse for sagen, blev Danmark i en note af 7. marts 1949 fra den britiske udenrigsminister til den kgl. ambassadør i London af regerin-